

TUSSEN SPOOK
EN
BEWUSTE GEEST

Orde Der Verdraagzamen

s - Gravenhage

NO. 223

PRJS FL. 2,50

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kor. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 458874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abonn. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel. 68.45.41.
Secretariaat: Graaf V/illems de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070 - 275154

TUSSEN SPOOK EN BEWUSTE GEEST.

Er zijn na de dood een aantal toestanden waarin je geen bewuste geest bent en net geen spook meer. Want een spook, een bezielde spook tenminste, is wat men noemt een aardgebundene.

Als je sterk gebonden bent aan deze wereld, hetzij door problemen, hetzij door emoties en zeker als de dood voortijdig intreedt, dan bestaat er kans dat je een heel lange tijd nog probeert als mens op aarde te leven. Je bent dan wat men noemt aardgebonden. En aangezien dat vaak een frustrerende toestand is, probeer je zo nu en dan de mensen iets kenbaar te maken en dan zeggen ze dat het spookt.

Als je doodgaat en je bent nog niet erg bewust (het gaat misschien erg plotseling of er zijn omstandigheden waardoor je een bestaan na de dood eigenlijk meent niet te kunnen aanvaarden) en je wordt weer wakker, dan zit je in een wereld waarin je niets kunt aanvaarden wat geestelijk is, want je wilt terug naar het stoffelijke bestaan. Maar er zijn geen banden meer met de wereld van de mensen, tenminste niet zo sterk dat je daardoor wordt teruggetrokken. Je bevindt je dan wat men noemt in het Nevelland. Dat lijkt op Nederland in de herfst; je zit in de mist. Je bent op zoek. Je komt soms anderen tegen, maar van werkelijk contact is vaak geen sprake. Je probeert je te gedragen alsof alles nog normaal is. Soms zie je een lichtje, maar als je daarheen gaat, is het weer weg. Het is een soort dooltocht waarbij je moet aanvaarden dat je in een andere wereld leeft dan de normale, voordat je eindelijk een blijvend lichtpunt kunt zien waardoor je een meer bewuste toestand kunt bereiken.

Het is in deze wereld dat b.v. nogal wat soldaten na een oorlog plegen rond te sjokken. Het klinkt een beetje gek als je zo vertelt, maar je kunt in een kamer zitten en ineens komt daar een patrouille doorheen marcheren. Die mensen zijn dood, maar ze weten het nog niet. Ze zijn nog steeds op patrouille en kunnen hun eigen afdeling niet terugvinden. Ze zijn erg ongerust. Ze ontdekken niet eens dat ze geen eten en drinken hebben. Ze weten misschien niet eens hoeveel tijd er verstreken is. Ze marcheren maar en ze marcheren maar.

Je kunt daar ook mensen vinden, die bij een ongeluk zijn omgekomen en dat niet kunnen geloven. Ze zijn nog steeds aan het zoeken naar die tramhalte waar ze heen wilden, toen ze werden aangereden. Het is een wat wonderlijke sfeer, omdat iedereen eigenlijk geïsoleerd is. Het is of iedereen afzonderlijk in de watten van onbegrip is gelegd en geen kans ziet om zich eruit te werken. Je bent dan wel geen spook, maar aan de andere kant zul je in een dergelijke situatie veel meer dan normaal de neiging hebben om in een astrale vorm iets te proberen. Je keert dan

terug. Je kunt je astraal kenbaar maken, een helderziende ziet je, misschien kun je bepaalde telekinetische fenomenen veroorzaken, maar je kunt niet bereiken dat men je herkent voor wat je meent te zijn: een mens.

In deze toestand wordt natuurlijk veel gedaan voor de overgeganen. Er zijn er bij die je door hen aan te spreken en duidelijk te maken dat ze zich in een ongewone situatie bevinden zo ver kunt krijgen dat ze gaan nadenken. Stellen ze vragen, dan kun je antwoord geven en wordt het antwoord op z'n minst overwogen. Zo iemand kun je vaak meepraten naar een lichtere sfeer waar hij kan rusten en waar het betrekkelijk eenvoudig is om Zomerland en al wat daarna komt te aanvaarden. Maar er zijn er ook, die van niets willen weten en dan kun je alleen maar hopen dat het goed gaat. Er zijn er ook die zeggen: Nu ja, je zegt nu wel dat ik dood ben, maar bewijs mij dat. Daarvoor zijn bepaalde oplossingen die we overigens niet al te graag toepassen.

Als het een man is, dan proberen we hem in een vrouwelijk medium te brengen. En als hij dan nog geen verschil merkt.....is er niets aan te doen. Of omgekeerd, natuurlijk. Je probeert ze daarop attent te maken. Soms helpt dat, in andere gevallen helpt het niet. Dan spelen ze comedie omdat ze in zo'n medium een ogenblik rust hebben van dat voortdurend door de mist slenteren en gelijktijdig een beetje energie opdoen. Zo zijn er wel entiteiten die 20 keer bij hetzelfde medium komen om elke keer weer bevrijd te worden. Dat is natuurlijk voor het medium erg zielig, want die denkt dat hij met de kring nog een goed werk doet. Voor de entiteit in kwestie is het eigenlijk alleen maar een prolongatie van een in wezen onaanvaardbare en niet aangename toestand.

Gaan we kijken naar degenen die overgaan en terugvluchten in het duister, dan zien we dat ze heel vaak eerst een herinneringswereld opzoeken. Zoals Zomerland is opgebouwd uit herinneringen, zo zijn er ook bepaalde minder lichtende sferen, die ook uit herinneringen zijn samengesteld. Het zijn een soort duistere steden, geestelijke achterbuurten waar de mensen vol wantrouwen langs elkaar heen schuifelen en proberen te doen alsof alles normaal is, maar waar een ieder eigenlijk nog voelt dat het niet helemaal deugt. In dergelijke werelden kun je ook proberen contacten te leggen. Je moet daarbij als geest altijd een beetje oppassen, want het zijn nogal eens klitten. Ze proberen je dan in hun wereld te houden omdat je lichtender bent, je bent nieuw, je bent voor hen een soort nieuwsaarde, iets amusants misschien. Ook mensen die uittreden komen daar wel eens terecht. Voor hen geldt dan ook de regel: alsjeblieft niet deelnemen aan wat daar gaande is, niets eten, niets drinken, anders zit je een tijdje in dat sfeertje vast en dat is niet zo leuk.

De geesten, die nog wat lager zitten, zijn zich wel bewust van hun toestand, maar leven eigenlijk in een wereldje waarin emoties toch de boventoon voeren. Die "mensen" zijn vaak ontzettend nijdig dat anderen nog leven en zij niet. Zij kunnen dan teruggaan naar de wereld en proberen anderen het leven zuur te maken waardoor ze een zekere bevrediging ervaren en gelijktijdig banden aanknopen met de wereld waardoor ze hun eigen duistere en toch wat hopeloze wereld een lange tijd achter zich kunnen laten. Dergelijke entiteiten kunnen ook als spook optreden, maar dat zegt overigens niet veel.

Ik weet, dat ik om redenen die ik nu niet zo gauw kan uitleggen een keer in het kasteel Moreland ben geweest. Ik was daar actief geweest in een Druïdenkring. Daarna ging ik eens rondkijken. Ik kwam bij dat kasteel terecht, een helderziende zag me en ging prompt vertellen (het was een man) dat hij de Witte Vrouw had gezien. Dat vond ik toch wel enigszins beledigend. Ik werd beschreven als een slanke gedaante met een witte soepjurk aan. Ik vind mijn uitstraling helemaal niet soepachtig en bovendien....er is bij ons geen sexe. Maar om nu voor een witte vrouw te worden uitgemaakt (het spook van de een of andere overleden hofdame) dat lag me toch niet.

U ziet, zelfs een helderziende waarneming van iemand die toch heus wel in de lichtere wereld leeft, kan soms tot spookverhalen aanleiding zijn.

Gelukkig zijn er veel mensen, die - zelfs als ze in Nevelland terecht komen, in ieder geval nog nuchter blijven. Als ze horen "je bent dood", dan denken ze niet meteen: ik heb zoveel gezondigd, nu moet ik in de hel zitten. Soms loop je tegen die ongelukkigen aan. Dat zijn mensen; die leven in een wereld van zelfgeschapen kwellingen. En het erge is, dat ze eigenlijk bezig zijn zichzelf te bestraffen en daardoor geen reactie zullen vertonen, wanneer een ander komt en zegt dat dat niet nodig is. Het lijkt bij dergelijke entiteiten wel of dat zelfopgelegde lijden met alle voorstellingen die daarmee gepaard kunnen gaan voor de enige *raison d'être* is geworden en dat is natuurlijk vervelend.

Wij kunnen daar vaak de illusie verbreken door steeds maar weer verschijnselen te veroorzaken en contact op te nemen in dat wereldje. Is de illusie eenmaal verbroken, dan verlangen ze er niet meer naar terug en kun je hen meestal wel meevoeren naar een lichtere wereld. Gaat dat niet, dan kun je hen toch in ieder geval wijzen op de kans van incarneren op aarde.

De situatie zoals ik die nu beschrijf is maar een begin, want als je eenmaal bent overgegaan en je aanvaardt het licht, dan zit je ook niet meteen in dat heerlijke Zomerland. Er zijn mensen, die denken dat het zoiets is als instant koffie of melk: je gaat dood, er begint wat te suizen en te sissen en ineens ben je in een mooi land met witte huisjes, rozentuinen, lichtende geesten en lieden aan tafels die zich te buiten gaan aan "Prijs de Here" in vele talen. Dat is natuurlijk niet zo.

Wanneer een mens overgaat, zal hij zich eerst moeten realiseren wie en wat hij eigenlijk is. U denkt misschien dat u het weet, maar u onderdrukt zoveel omtrent uw persoonlijkheid. U heeft vele dingen gedaan waarvan u niets wilt weten. U heeft een aantal dingen nagelaten en u doet of u dat ten goede heeft gedaan, voor een ander, maar in feite was u eigenlijk te beroerd om daar wat aan te doen. Zo ligt het toch? Dat alles moet u nu doormaken en beleven.

De manier waarop zich dat alles voltrekt is voor iedere persoon een beetje anders. Het algemene beeld is: Je beleeft de hoogtepunten uit je leven. Je weet nu wat alles wat je hebt gedaan of bent geweest voor een ander heeft betekend. Maar dat is slechts ten dele waar. Je kunt nooit helemaal reageren als een ander, maar je kunt in ieder geval een beeld krijgen van hetgeen je hebt betekend, uitgaande van je eigen kernwaarde, je begrip van goed en kwaad. Je kunt zelfs in die periode beseffen hoe oorzaak-en-gevolg je eigenlijk hebben gebonden aan een ontwikkeling, die je innerlijk steeds weer hebt gewraakt, dat je zegt: ik voel er eigenlijk niet veel voor.

Zo bezien is dit een heel belangrijke fase, want de herinneringen die wakker worden in deze periode zijn eigenlijk de contacten die je hebt, wanneer je in Zomerland komt.

Zomerland is landschappelijk; het is in vorm uitgedrukt. Maar de ene mens zal meer voelen voor een aquaduct, de ander misschien voor een Dom en weer een ander voelt veel meer voor een patat-friteskraam. Het is dat wat in uw leven belangrijk is geweest en waarmee u zich dus op de juiste wijze associeert, waardoor u in een bepaalde richting gaat. Het bepaalt eigenlijk de contacten, die u in het begin met anderen opneemt.

Nu weet ik wel dat er altijd wordt verteld, dat u begeleiding krijgt. Inderdaad, u krijgt begeleiding; die krijgt u al wanneer u doodgaat. Niet dat daarvoor een bepaalde entiteit is aangewezen, zo van: Hé, Wim, daar ligt een achter-achterneef van je. Ga die eens ophalen. Het is meer een kwestie van: is iemand met die mens harmonisch. Hij ziet dat die geest op het punt van ontluiken staat (zo ziet het er voor ons uit) en hij gaat er dan naartoe om op het ogenblik dat het bewustzijn zich losmaakt van het

stoffelijk lichaam daar onmiddellijk te helpen en duidelijk te maken wat er aan de hand is, als hij tenminste gehoor krijgt. Hij zorgt er verder voor dat de dood op een prettige manier verloopt door a.h.w. een geestelijke massage toe te passen terwijl de levenskracht het lichaam verlaat. Je helpt zo iemand om in zijn geheel los te komen. En als dat allemaal goed slaagt, dan is dat een heel prettig werk, dat kan ik u wel vertellen.

Zo'n mens moet je dan meenemen. Je kunt hem echter niet vergezellen in zijn herinneringen; dat zal hij zelf moeten uitvechten. Maar als hij wegloopt en liever in Nevelland wil rondlopen, dan kun je daar niets tegen doen. In het beste geval breng je zo iemand in de rusttoestand waarin hij zichzelf gaat beschouwen. Daarna kun je hem opwachten, als het idee harmonisch blijft om hem verder te vergezellen.

Bent u eenmaal in Zomerland aangekomen, dan staat daar heus geen Grootmeester of Leraar klaar om u even te vertellen hoe u nu heel snel drie trappen hoger moet gaan, want dan komt u in die en die sfeer. Het is doodgewoon: u heeft contact met een ander.

Het is een normaal leven. In dat leven wen je langzamerhand aan de verschuivingen en veranderingen die in het landschap rond je voortdurend plaatsvinden. Pas als je je daar thuisvoelt, begin je een beetje religieus te denken. Je gaat denken aan iets hogers, want je voelt dat dat er moet zijn. Je denkt terug aan een wereld die lager is. Je neemt soms ook contact op met de wereld. En dan pas ga je je afstemmen op hogere entiteiten die ook in Zomerland onderricht geven.

Vanuit ons standpunt is de situatie zo: Als je in Zomerland bent, heb je daar ook een relatie met je eigen wereld. Die is veel sterker dan in een andere sfeer, omdat je imiteert. Je kunt b.v. een denkbeeld opvangen van laten we zeggen een nieuwe autobus of een nieuwe tram en je eigen beeld van bus of tram verandert. Dan wijzigt zich iets in je sfeer in overeenstemming met de gedachtenuitstraling op aarde. Er is dus een voortdurende verandering. De gelijkheid die ontstaat, geeft je weer de kans om veel gemakkelijker in te spelen op de gedachten van degenen die op aarde zijn.

De persoonlijke hulp wordt gewoonlijk verleend vanuit Zomerland. Een entiteit die hoger is, zal dat niet meer op persoonlijke basis doen. Hij is teveel vervreemd van de nauwkeurige ik-bepaling die men op aarde kent en van de belangetjes die voor het "ik" op aarde zoveel betekenen; die zaken waar je niet buiten meent te kunnen. Hij kan niet meer zo inspelen daarop. Dat kan wel degene doen die in Zomerland zit. Want daar ben je wel een gelukkige geest, maar je bent nog niet wat wij zouden willen noemen: een bewuste geest.

Een bewuste geest in onze formulering is een geest, die in staat is om het totale licht of de kosmos aan te voelen en te begrijpen, ook als hij in dat licht nog niet leeft. Hij zal het geheel van zijn leven kunnen uitdrukken zonder dat hij daarvoor behoeft terug te vallen op stoffelijke termen of vormen ontleend aan de materie. Dat is volgens ons een bewuste geest.

U begrijpt dat er in Zomerland een fase zal zijn waarin je zegt: Hier wordt het vervelend; dit staat mij ergens tegen. Misschien ga je dan een eindje wandelen in de eenzaamheid, je gaat mediteren in een tempeltje, je gaat ergens in de bergen zitten. Je doet zo nu en dan nog wat voor de mensen op aarde, maar je gaat toch altijd weer terug naar die beschouwelijke eenzaamheid waarin je probeert het andere bestaan aan te voelen. Je gaat je een beetje voelen zoals een schrijver van sprookjes of van science fiction zich moet voelen. Want je bouwt een beeld op dat niet tot je eigen werkelijkheid behoort en daarin ga je je steeds meer verdiepen. Je kunt zien hoe je zelf in die situaties zou reageren. En elke keer word je weer wakker en zeg je: Ik zit toch in mijn eigen wereld! Maar dan komt het ogenblik dat je niet meer wakker wordt en je ontdekt dat het verhaal

werkelijkheid is geworden. Pas als je al die vormen bent kwijtgeraakt, ontstaat er een leerproces dat kosmisch is.

Ik wil niemand op aarde beledigen. Er zijn heel veel mensen die denken dat ze hier kosmische lering en scholing krijgen. Een kosmische lering kan echter alleen een lering zijn, die de inhoud van de kosmos kenbaar maakt; en dat is geen kwestie van mystiek. Het is gewoon een aanvoelen van banden.

Het persoonlijke leven wordt bepaald doordat men gelijktijdig het leven en beleven van steeds meer anderen in zich erkent als een deel van de eigen werkelijkheid. Het is dus een versmeltingsproces. De bewuste geest kan in dat versmeltingsproces op den duur zeggen: Ik treed nog wel op, maar niet meer alleen namens mijzelf of vanuit eigen visie, maar vanuit het geheel dat mij beïnvloedt en waarin ik beleving ken.

Je kunt dan misschien voor duizend personen op een gegeven ogenblik de bode zijn naar de wereld of naar een lagere sfeer. Je kunt in Neveland een bepaalde groep het licht geven. Je hebt ontzettend veel mogelijkheden, mits er maar een harmonie kan worden bereikt.

Dit is een poging om u iets te laten zien van de werkelijkheid van al die sferen.

Op gevaar af dat ik oude koeien uit de sloot haal, wil ik erop wijzen dat Zomerland voor een groot gedeelte ook nog bestaat uit wereldjes waarin men "waan-besloten" is zoals dat heet. Je kunt denken dat je in de hemel zit. Je eigen voorstelling van de hemel is dan bepalend voor de omgeving waarin je meent te vertoeven. Maar een hemel is een afsluiting van al het ander, dientengevolge sluit je je af voor het andere. Pas op het ogenblik, dat je je gaat afvragen, of die engel of die God wel helemaal echt zijn, kun je weer contact opnemen met een andere wereld. Datzelfde geldt ook voor iemand in een persoonlijke hel, dat hebben we zo even al gezegd.

De duistere werelden of sferen zou je kunnen beschouwen als een soort negatieve replica van de lichtende sferen. Als we zeggen een "zomerland" dan is dat de vormenwereld en verder die asgrauwe, vale vormenwereld van mensen die nog in het duister leven.

Ga je verder naar beneden, dan krijg je die eigenaardige poelen van emotie waarin eveneens entiteiten verkeren en waarin haat, afgunst e.d. domineren. Iemand die nog kan liefhebben wordt door zo'n sfeer a.h.w. uitgebraakt naar een lichtere wereld toe, want die past daar niet meer in; die is niet harmonisch.

Onder deze sfeer liggen zelfs werelden waarin de zelfvernietigingsdrang het grootst is. Het zijn entiteiten, die proberen hun eigen leven teniet te doen. Zolang ze nog een bewuste wil hebben, kunnen ze beetje bij beetje a.h.w. afsterven. Er komt echter een ogenblik dat ze bewusteloos zijn. Dan beginnen ze weer rustig te groeien. Ze schrikken weer wakker, maar zijn dan mogelijk in de rustperiode toch iets veranderd. Daardoor kunnen ze het verleden aanvaarden of weer een besef van een bestaan gaan opbouwen. Die duistere wereld is een tamelijk complex geheel.

Hetzelfde kun je zeggen over de lichtende werelden. Elke mens heeft zijn eigen harmonie. Als u in uw eigen wereld zeer sterk gebonden bent aan een bepaald voorwerp (b.v. een edelsteen), dan is de structuur van die edelsteen of van een ander kristal zodanig, dat daarin een deel van uw energie (uw eigen trilling) gemakkelijk wordt vastgelegd. Er zijn ook metalen die dat gemakkelijk doen, andere materialen doen dat weer moeilijker. Deze persoonlijke uitstraling is dan een contact. Dat contact betekent dat u geneigd zult zijn om - tenzij u werkelijk bent losgekomen zelfs van de vormbeperkingen van Zomerland - steeds terug te keren naar dat voorwerp. De mensen, die dergelijke voorwerpen heel erg liefhebben, zijn meestal niet de allerbesten. Vandaar dat velen uit het duister daarmee verbonden zijn; en dan krijgen wij "de vloek die ze met zich dragen".

Je kunt ook druk bezig zijn met een idee. Je hebt b.v. een uitvinding gedaan kort voor je overlijden en je bent nog altijd bezig met de formule. Eerst als die formules door anderen wordt onderzocht, kun je rust hebben. Je blijft dan ook terugkeren om te proberen iemand te bewegen om die papieren in te kijken, erover na te denken en er iets mee te doen. Het resultaat is, dat je meestal in een astrale vorm terugkeert. En als je dat teveel doet, word je al gauw een huisspook. Maar dat betekent niet dat je daar alleen maar komt om "wee, wee" roepend en keten rammelend naar papieren te wijzen. Het betekent doodgewoon dat je elke keer weer in je geestelijk bestaan wordt opgeschrikt door het idee: die uitvinding van mij. En dan ga je terug en je probeert het nog weer eens.

Dit gebeurt erg veel. Gelukkig zijn er niet veel mensen, die daar al te gevoelig voor zijn. Ik zie iemand denken: waarom gelukkig? Ik zal het u vertellen. Omdat die zaken eigenlijk niet meer van belang zijn. Het testament dat u heeft gemaakt, de uitvinding die u heeft gedaan, dat kistje met allerlei overbodige goederen die u aan een ander zoudt willen geven, al die dingen tellen niet meer mee in het geestelijke bestaan. Als je werkelijk losstaat van het stoffelijke bestaan en van hetgeen de mensen daarin doen en beleven, als je gaat begrijpen dat je alleen nog maar geestelijke contacten kunt hebben en dat stoffelijke veranderingen en zaken niet meer tellen, dan word je sneller bewust. Overigens moet u niet denken dat een van de entiteiten, die zich probeert te manifesteren om nog even iets duidelijk te maken, het met mij eens is. Als zij zo ver komen als ik, dan zijn het wel met mij eens.

De verhouding van mens tot mens kan weer een heel andere zijn. Ik denk aan een moeder-kindbinding met een geestelijke achtergrond of een sterke karmische gebondenheid, man-vrouwverhoudingen en dat soort dingen. Als je op aarde een geestelijke eenheid vormt met een ander - onverschillig of dat nu stoffelijk is bevestigd of niet, dat blijft er gewoon buiten - dan is de ander deel van jezelf geworden. Dat wil zeggen, dat alles wat in de ander gebeurt jou blijft beroeren, ook wanneer je zelfs in de sfeer van het witte licht zit, dat is een deel van jezelf, je respondeert daarop. Die responsen zijn dan in overeenstemming met je eigen besef en tonen zich als hulp of medegevoel. Het is juist daarom dat we dikwijls zeggen: Lieve mensen, huil alsjeblieft niet teveel om degenen die dood zijn. Als iemand dood is, dan is dat heel naar, maar hij moet per slot van rekening zijn weg verder gaan. En als u met uw verlangen die ander steeds maar blijft terugroepen, dan onttrekt u hem misschien wel de mogelijkheid om zich vrijer te kunnen ontplooien. Bovendien, laten we eerlijk zijn, als je treurt, dan is het om het verlies van iemand. Maar wie heeft hier verloren? Jij. Je hebt een stoffelijke nabijheid, een stoffelijke tegenwoordigheid verloren, meer niet. Mensen kunnen op die manier ook spoken; althans spookverschijnselen veroorzaken.

Er zijn mensen, die maken een altaartje voor de dierbare overgegangene met een kaars, een bloemetje en een portretje. Ze zitten daar elke dag naar te staren en zijn dan in gedachten met die ander bezig. Als er werkelijk een band is geweest, dan moet de ander daarop antwoorden, want het gebeurt in hem, niet alleen in degenen die daar zitten te kijken. Dat betekent weer enige moeilijkheden, dat zult u begrijpen. Als je iemand dus werkelijk liefhebt, moet je hem ook de vrijheid gunnen om geestelijk zijn eigen weg te gaan. De band, die werkelijk bestaat, wordt nooit teniet gedaan. Je zult elkaar altijd weer ontmoeten.

Een vraag waarmee wij heel vaak te maken krijgen is wel deze: Als ik overga, zal ik dan mijn man, mijn vrouw of mijn kinderen ontmoeten? Natuurlijk. Als u een geestelijke band met hen heeft, niet alleen maar een aapachtige bezitsvoorstelling, dan is het toch duidelijk dat die ander in een wereld waarin gedachten domineren voor u weer een realiteit wordt en in de projectie die van u uitgaat ergens tegenwoordig is. Dus u kunt

u niet alleen zijn.

Dan zijn er mensen, die onmiddellijk alle stoffelijke ontwikkelingen nagaan. Ze zeggen: Dat is toch vervelend. Stel je nu voor, dat je vier keer getrouwd ben geweest en alle vier vrouwen zijn de een na de ander gestorven, je komt dan aan de andere kant. Hoe zit dat dan? Moet je ze allen nemen? Een nogal simplistische voorstelling.

Kijk, als het geestelijke banden waren, zijn ze er alle vier. Dan zeggen ze: "Leuk dat je er bent, zeg." Als ze ervoor openstaan, dan proberen ze je natuurlijk te helpen, want de bezitsverhoudingen die op aarde zo sterk plegen te tellen, bestaan geestelijk niet. Geestelijk is het niet een kwestie van hebben, maar van geven en ontvangen. Dat is die voortdurende wisselwerking waaruit je hele geestelijke wereld is opgebouwd.

Een werkelijk bewuste geest heeft geen vorm meer nodig; die beseft dit zonder meer. Hij zegt: Alles wat ik in mijn leven werkelijk geestelijk bewust heb gedeeld met anderen is een deel van mijzelf geworden. Dat wat ik gemeen heb met een ander is een blijvende en onuitwisbare band met die ander, die zal bestaan tot het ogenblik dat wij versmelten tot een eenheid. Dan denken de mensen aan versmelten als een soort huwelijk. Maar het is gewoon een kwestie van zozeer deel zijn van elkaar, dat je eigenlijk niet meer weet: is dit nu mijn leven geweest of het leven van die ander. Dat is dus versmelting. Het is een bewustzijnsproces.

De bewuste geest put daar ook uit. Hij maakt daarvan gebruik om zich juister te manifesteren in een lagere sfeer of in de eigen wereld, desnoods in een poging om iets meer te begrijpen van nog vrijere werelden, die buiten zijn geestelijk bereik liggen. Een bewuste geest heeft daar geen last meer van; hij denkt niet meer aan dat soort vragen.

De mensen op aarde doen dat zo vaak. Ze komen b.v. al gauw aandragen met: zijn er dan geen demonen die mij kunnen bedreigen? Natuurlijk zijn ze er, als je denkt dat ze er zijn. En als je bang bent, hebben ze macht over je. Als je niet bang bent, dan hebben ze die macht niet. Als je hun uitingsvorm niet erkent als werkelijk, dan bestaan ze niet voor je, want het is je eigen besef dat bepalend is. Dat geldt niet alleen in een lichtende wereld, maar zelfs in de schaduwwerelden en ook in Nevelland. Alleen datgene wat je erkent, bestaat.

De wereld tussen spook en bewuste geest is de wereld welke wordt bepaald door de gedachten van het individu dat beleeft. Ik maak uit of ik een gids zie en die erken of niet. Ik maak uit of er een demon of een engel naast mijn bed zal staan, wanneer ik sterf. Ik maak uit of ik werkelijk contact krijg met overgeganen, terwijl ik nog op aarde leef of eenzaam zal zijn, afgesloten, of misschien door fluwelen wieken in een pijnlijke duisternis wordt gejaagd. Dat doe ik allemaal zelf. Misschien kun je dat zelf niet helpen, want je bent ook geestelijk door je voorgaande ontwikkelingen al geconditioneerd en er komt nog alles wat er stoffelijk is bijgekomen achter. Het is zelfs mogelijk, dat je daaraan niet zo gemakkelijk kunt ontkomen. Maar als je beseft: ik ben het zelf die dat alles veroorzaakt, dan ben je toch een aardig eind op weg naar de bewuste geest en voorkom je in ieder geval dat je zo'n spook wordt dat alleen maar eindeloos dezelfde charade van gebeurtenissen uit het verleden kan opvoeren. Dan ben je niet meer het parapsychologisch verschijnsel. Je bent weer een entiteit, een ik-heid, een wezen, dat -- hoe beperkt ook in zijn mogelijkheden -- zich een doel kan stellen, dat een eigen taak kan gaan verrichten, dat een nieuwe eigen wereld kan gaan betreden.

Er zijn nog vele dingen hiermee verbonden, maar die zijn -- voor u althans -- van meer filosofische aard. Ik wil graag de inleiding beperken tot wat feitenmateriaal. Wat ik heb gegeven is feitenmateriaal in een zo plastisch mogelijke vorm. Houd ik na de pauze nog tijd over, dan zal ik aandacht besteden aan de meer filosofische kant van het onderwerp.

D I S C U S S I E.

x Komt er een moment dat men afstand doet van zijn astrale lichaam (tijdens zijn leven aan gene zijde)?

- Inderdaad, u doet er afstand van; voor die tijd bent u het alleen maar kwijt. U moet het zo begrijpen: Het astraal voertuig is niet een plaatsvervangend lichaam. Er zijn mensen, die denken dat het een tweede lichaam is. Dat is niet helemaal waar. Het levenslichaam dat je had, heb je niet meer. Je levenskracht is overgegaan in een andere vorm. Het astraal voertuig dat je hebt gebruikt, blijft bestaan, maar het is niet meer van jou. Je kunt het wel a.h.w. besturen. Ter vergelijking: Eens was je piloot; je zat aan de stuurknuppel van het vliegtuig. Nu kun je een model van dat vliegtuig gaan besturen, maar dan radiografisch, van een afstand. Je kunt het niet helemaal je ik maken. Dus je bent eigenlijk je astraal lichaam kwijt op het ogenblik dat je werkelijk dood bent, dat je het accepteert. Het is mogelijk dat je je astraal voertuig probeert mee te slepen in Nevelland, maar dan heeft het toch de neiging te vervagen of te vervluchtigen, tenzij je er heel intensief en intrinsiek mee bezig bent. Dat komt echter niet zoveel voor.

Het astraal voertuig wordt normaal afgestoten ongeveer 3 tot 7 dagen na het overlijden. Indien een entiteit voldoende besef heeft (dus behoort tot een van de vormkennende werelden - of dat een lichtende of een meer duistere is), dan kan zo iemand voor zichzelf - maar het is een bewuste wilsactie - een astraal voertuig opbouwen en dit gebruiken in communicatie met de wereld. Wil hij dat een lange tijd doen, dan heeft hij energie nodig die hij dan uit het levensplasma van de mensen kan aftappen. Daarvoor heb je dus mensen nodig om die vorm in stand te houden.

Als we te maken hebben met z.g. spookverschijnselen, dan zien we vormen die ook astraal zijn. Maar dit astrale berust op een kracht, die in materiaal vastzit, b.v. in de stenen van een huis. Het is a.h.w. een miasma dat daarin is binnengedrongen. Er is dan een agens nodig; iemand die de reactie bepaalt. Dat is dan meestal iemand, die mediamiek is, bewust of onbewust, of een sterke uitstraling heeft. Deze zorgt er dan voor dat het hele geval in werking komt. Die werking is echter altijd beperkt tot een herhaling van dezelfde acties; het is altijd dezelfde vertoning.

Als er een spook zit in een slot dat op deze manier is geactiveerd, dan loopt het altijd door dezelfde gangen, het roept op precies dezelfde plaats "boe", loopt over dezelfde muren heen, verdwijnt door dezelfde muur of deur en als het piano speelt, dan speelt het altijd dezelfde stukken. Er zijn dus geen bewuste entiteiten mee gemoeid. Maar als je te maken hebt met een astraal voertuig dat wordt gebruikt om een persoonlijkheid uit te drukken, dan moet dat worden opgebouwd.

Dat voertuig kan worden opgebouwd door je gedachten en een sterke concentratie van je eigen kracht. En dan kun je je zelfs, wanneer die vorm is opgebouwd, daarmee tijdelijk identificeren. In de astrale wereld kun je die vorm dan wel in stand houden. Zodra je je echter gaat manifesteren op aarde of in een andere sfeer of wereld, ontstaat er een onevenwichtigheid van de kracht die je gebruikt met de omgeving en dan vloeit de energie steeds af. Op aarde heb je dan vitaliteit (levensenergie) nodig om je verliezen aan te vullen. Zo kun je de vorm in stand houden, anders is dat niet mogelijk.

x Hoe staat het in hetzelfde opzicht met het mentaal lichaam?

- Een mentaal lichaam is het resultaat van hersenfunctie. De hersenfunctie houdt op te bestaan en als zodanig is er geen mentaal lichaam na het overlijden. Er is echter de ik-gestalte die door de eigen gedachteninhoud wordt gevoed. Die is niet meer gebaseerd op de werking van de grijze celletjes maar op energieverhoudingen in het wezen. In de termen van het Slangenvuur: het zijn fluctuaties in elke wentelingsgang van de energie. Dat is het geheugen. Het geheugen kent een ik-vorm. Dat kunt u dan met een beetje goede wil een mentaal lichaam noemen, maar geen mentaal lichaam meer zoals dat op aarde bestaat. Integendeel, het is gewoon een uitdrukking van uw eigen visie omtrent uzelf. Als u in Zomerland komt, heeft u dat lichaam niet meer, maar dan straalt u de gedachten uit, die u omtrent uzelf heeft en daardoor ziet een ander u zoals u uzelf ziet. Het is een vormbewustzijn, maar niet meer mentaal in die zin dat het wordt bepaald door associatieve werkingen binnen een brein. Het is niet stoffelijk maar energetisch; het is energie.
- x Ik heb gelezen dat verschillende lichamen kunnen worden opgebouwd uit oeratomen.
- Dat is een mooie theorie. Een oeraatoom is namelijk niet te bepalen. Als je dat stoffelijk wilt uitdrukken, dan zit het nog het dichtst bij het waterstof-atoom. Je kunt zeggen: een waterstof-atoom kan door variatie in zijn kernattractie en kernevenwichtigheid een aantal omloopbanen rond zich scheppen waardoor de geaardheid van de materie verandert. De werkelijkheid is deze: Wij zijn geen atoom en er is geen oeraatoom, omdat er geen vorming is; er is oerkracht. Deze oerkracht is iets waarvan wij deel zijn. Zou je een persoonlijkheid met die termen willen omschrijven, dan moet je zeggen: het is een modulatie van de oerkracht; dus het ontstaan van een aantal neven-trillingen of neven-harmonieën rond de oorspronkelijke trilling van de oerkracht. En dan kun je elk voertuig opbouwen. Natuurlijk wij zijn energie. Als ik energie ben, kan ik zelfs een stoffelijk lichaam opbouwen, indien ik maar genoeg energie heb. Ik kan dan allerlei electronen en kleinste delen die vrij zijn en die bestaan er genoeg, pakken en samenvoegen in een tijdelijk moleculair-atomair verband. Ik heb dan een simulatie van materie. Het enige dat hier kan verschillen is, dat deze banen zo sterk gefixeerd zijn dat het baan-verspringen van electronen niet mogelijk is. Dat betekent, dat er een energieverval binnen een dergelijk kunstmatig atoom plaatsvindt. Met die energie kun je dus elk voertuig opbouwen; dat kan astraal of stoffelijk zijn. Als we eerlijk zijn, dan moeten we zeggen: De lichamen, die geestelijk bestaan - zeker van de lichtende geest - zijn in wezen geen lichamen; ze zijn denkbeelden uitgestraald door energie en door anderen ontvangen met een besef van werkelijkheid. Het is zoiets als het televisieverslag van een voetbalwedstrijd: je zit er niet bij en je ziet het toch. Je denkt, dat je het helemaal ziet en daardoor beleef je het als een volledige wedstrijd, ofschoon er misschien helemaal geen is. U ziet b.v. een decor. Voor u is dat een burcht of iets dergelijks, maar voor degene die daar achter staat is het een hoop natte lijn en linnen. Het is maar hoe je het ziet. Nu is er wel één ding bij dat erg belangrijk is: Als je geest bent, dan kun je niet valse waarden uitstralen. Je kunt een deel van je inhoud onderdrukken, maar je kunt niet in de plaats van een waarheid die in je leeft iets anders uitstralen. Je bent dus altijd gebonden aan de werkelijkheid van je wezen of van de visie omtrent jezelf. Dat zijn dan de voertuigen die anderen zien. De manier waarop je je eigen verhouding tot de wereld beleeft, omschrijf je dan zelf als het bezitten van een bepaald voertuig. Als je dus een hogere wereld gaat beleven, dan zeg je dat je van voertuig verandert. In feite ben je van gevoeligheid en dus van contactmogelijkheid veranderd.

- x Wij zien allerlei vormen van materie: vaste stoffen, vloeistoffen, er wordt ook van etherische stoffen gesproken. Hoe zit dat in verband met de astrale wereld? Is dat een totaal andere fysieke vorm?
- Neen, het is een ander besef. Laten we het zo zeggen: Als u altijd aan een bepaalde ruimte denkt als aan een deur, dan zal dat stukje ruimte op den duur een uitstraling hebben die zegt: ik ben een deur. Nu kom ik in een astrale of een andere vorm daar aan. Dat ding zegt: Ik ben een deur voor stoffelijke mensen. Ik zeg: Voor mij ben je een vaag, nevelachtig iets. Maar ik hoef mij daar niets van aan te trekken en dus loop ik door. Zo eenvoudig zit dat eigenlijk in elkaar. Uw stoffelijk besef is voor een groot gedeelte illusie, laten we dat niet vergeten. U zegt: Dit is een deur naar buiten toe, want u zit binnen. Als u buiten zit, is het een deur naar binnen.
- x Maar die deur is ook opgebouwd uit trillingen.....
- Dat ook nog, maar dit leggen we nog even terzijde. Als we alles willen ontleden in de mikrokosmos, dan krijgen we sterrenstelsel van kleinste delen die allemaal tezamen één stofje vormen dat op een zonnestraal danst. Je kunt dat verder ontleden zoveel je wilt, maar belangrijker is: de voorstelling, die je hebt van de dingen, bevat niet de totale inhoud van hetgeen je waarneemt. Dat probeer ik te zeggen. Dat wil zeggen, dat u eigenlijk selectief waarneemt. Er zijn bepaalde dingen, die u wel kent of weet, maar die gewoon niet meetellen en waaraan u alleen denkt, als u ze nodig heeft. Maar als u ze niet nodig heeft, dan vergeet u ze. U gaat dan uit van vaste ideeën, denkbeelden. Dat is nu die illusie, omdat namelijk de waarde van alle zaken variabel is. Een denkbeeld op zich heeft een mate van orthodoxie; het stelt dat het niet anders kan. Om een heel eenvoudig voorbeeld te geven: Je moet werken om te leven. Ik ken heel veel mensen, die maken een hoop leven zonder ooit te werken.
- x Ik zie nog niet duidelijk het verschil tussen het astrale en het stoffelijke gebeuren. Waarom moet daar een scheiding tussen worden gemaakt, als het alleen een bewustzijnskwestie is?
- De scheiding moet vanuit uw stoffelijk standpunt worden gelegd op het feit, dat materie kleine wervelingen van energie in een vaste onderlinge binding bevat, en wel zodanig dat ze voor u vaste materie vormen, terwijl de astrale wereld door een bewuste kracht een tijdelijk samengebundeld aantal losse delen is waarvan de toestand waarin ze reageren op de omgeving afhankelijk is van de kracht die ze heeft samengevoegd, zodat het denkbeeld voor de astrale materie (als je het zo mag noemen) vormend is, terwijl de vorm van uw stof bepalend is voor uw gedachtenreactie daarop. U kunt b.v. zeggen: Ik kan door die muur lopen en u kunt het misschien ook wel, maar omdat u denkt dat het eigenlijk niet kan, ook al zegt u dat het kan, kunt u het proberen en in het ziekenhuis ervoer nadenken waarom het niet is gegaan. Je bent als mens gebonden aan het denkbeeld dat de zintuiglijke waarnemingen de totale werkelijkheid weergeven.
- x Hoe wordt in de geest waargenomen? Kunt u nog iets zeggen over de geestelijke werking zelf: het onderscheid tussen geest en astrale wereld.
- Laat mij beginnen met de geest, dan kan ik u dadelijk de communicatie ook duidelijker maken.
- Een geest is in wezen kracht, energie. Nu kunnen we op een gegeven ogenblik een werveling van kracht tot stand brengen. Denk aan b.v. een magnetisch veld dat door een spoel wordt gevormd. Er is geen stoffelijke oorzaak voor het magnetisch veld, er is alleen stroom. Dit veld heeft een bepaalde vorm, het heeft een bepaalde werking. Nu is de kern van de geest - voor zover ik dat kan nagaan - oerkracht; het is dus de primaire vorm van alle energie. Deze oerkracht veroorzaakt een veld. Dat veld kan ageren op alles wat niet tot dit veld behoort. Het is een soort kenvermogen, communicatie met de buitenwereld, hoe beperkt dan ook. Omdat het niet mecha-

nisch is, maar elke ervaring blijvend in het veld is vastgelegd, ontstaat er een denkvermogen. Elk denkvermogen op zichzelf bepaalt dus de geaardheid van het veld dat zich geest zou kunnen noemen. Dat wil zeggen, dat die denkbeelden door die geest a.h.w. worden uitgestraald. Een ander, die met dit veld in contact komt, zal dus de eigenschappen die door ervaringen daarin zijn vastgelegd ondergaan.

Nu weet ik dat dit een te sterke vereenvoudiging is van de werkelijkheid, tenzij we gaan kijken aan het begin van het ontstaan van een ego.

Op den duur is er ontzettend veel ervaring opgedaan en is de energie eigenlijk zo omhuld door een zeer specifieke uitstraling, dat ze vanuit zich - zoals een antenne dat doet - het geheel van haar inhoud of delen daarvan - kan uitstralen. De kracht, die wordt uitgestraald is wederom een deel van de oerkracht, maar de modulatie die daarin wordt aangebracht, wordt bepaald door het geheel of door dat deel van het "ik" dat die kracht projecteert. Misschien kunnen we het met een vergelijking aantonen.

U bent een diap projector. Daar zitten veel dia's in. Als u het licht in u opsteekt, zal dat plaatje worden geprojecteerd dat u voor voor de lens heeft gebracht. U bent automatisch genoeg om te bepalen welk plaatje u wilt projecteren. Dat wil dus zeggen dat degenen, die het product van uw werken waarnemen, dat plaatje zien wat u wilt projecteren.

Nu het waarnemen van de geest.

Wat neemt de geest waar? De geest neemt waar wat er wordt uitgestraald; dus wat anderen uitstralen. Zonder dit bestaat er geen waarneming; dan bestaat er alleen de eigen gedachtenwereld. Je kunt ook niet zeggen: het komt uiteen bepaalde richting. Een geest ziet of hoort eigenlijk uit alle kanten tegelijk, maar kan alleen zien of horen wat in overeenstemming is met zijn eigen veld, zijn wezen. Elke indruk die wordt ontvangen, moet worden vertaald aan de hand van de modulaties die in het veld aanwezig zijn. Anders gezegd: door vergelijking wordt een beeld geschapen.

Het is als bij kleuren- en zwart-witte televisie. Als het kleurensignaal wordt uitgezonden, kun je het wel degelijk zwart-wit ontvangen, maar er ontbreken natuurlijk een groot aantal gegevens. Bij kleurentelevisie zitten er meer mogelijkheden in het toestel. Als u meer mogelijkheden heeft, dan neemt u alles in splendid technicolor waar. Als u minder mogelijkheden heeft in zwart-wit en als uw raster bovendien niet zo fijn is, wordt het beeld een beetje vaag, maar het is er wel. Het wordt ontvangen, net als alle radiosignalen door een antenne. Het geeft niet waar ze vandaan komen, als ze maar sterk genoeg op de antenne inwerken, dan kun je ze versterken en kun je ze zien of horen. Het is dan een transformatieproces. Je zou kunnen zeggen:

De zintuiglijke waarnemingen van de mens op aarde worden bij de geest vervangen door het vermogen om alle van buiten het "ik" komende trillingen, die in overeenstemming zijn met de mogelijkheid van de eigen persoonlijkheid in het "ik" te transformeren tot een herinnering aan zintuiglijke waarnemingen in de eerste periode en later in emoties, dus reacties, die een innerlijke verandering en verandering van uitstraling betekenen.

x Dus de wereld, die daarbij ontstaat, wordt in de entiteit zelf opgebouwd?

- Absoluut. Het wereldbeeld bestaat in uzelf. Maar als een wereldbeeld door een groot aantal entiteiten gelijk wordt ervaren, als ze allemaal zeggen: zo is het, dan ontstaat er voor hen een wereld waarin zij zich bewegen, ook als ze niet feitelijk bestaat in de zin van materie. Die entiteiten projecteren dat beeld tezamen. En omdat ze allemaal weten waar b.v. die boom staat en waar dat beestje loopt en er altijd wel iemand is die daar iets aan toevoegt, leven ze in een wereld waarin beweging en verandering instoffelijke vormen kenbaar kan zijn, zoals in Zomerland, terwijl ze in feite alleen maar te maken hebben met krachten die onderling worden uitgewisseld en waaruit dit wereldbeeld in elk van de aanwezigen is ontstaan.

x Kun je het vergelijken met scheppende denkkracht?

- Je zoudt het hier herscheppende denkkracht moeten noemen, omdat je voortbrengt wat reeds aanwezig is. Het is mogelijk, dat je de dingen die in je aanwezig zijn, kunt combineren op een andere manier. En dat betekent dan nieuwe ervaringen, dus nieuwe veranderingen in jezelf. Maar het betekent ook, dat buiten jou iets tot stand wordt gebracht wat voor jou en voor anderen als jij nog niet zo heeft bestaan. Dat zou je scheppende denkkracht kunnen noemen.

Wij zullen nu de filosofische kant van het onderwerp beschouwen.

De mens heeft de gewoonte om alles netjes in vakjes in te delen. Ik heb u reeds iets verteld waardoor duidelijk werd dat ik gelijktijdig een geest kan zijn die vrij is van vormbewustzijn en toch, omdat ik een bepaald contact met uw wereld opneem, ook in de ogen van anderen een spook kan zijn. Anders gezegd: Spook is eigenlijk de uitdrukking voor een verschijnsel, gewaardeerd volgens de waarneming en niet volgens de oorzaak. Dat is wel erg aardig, want nu krijg je ook te maken met de wereld van natuurgeesten.

Zijn er kabouters? Ze zijn er wel, maar ze zien er niet precies zo uit als de mensen zich hen voorstellen. Feeën zijn er ook. Er is van alles en nog wat van die bezielde krachten.

Waarom zien de mensen ze niet? Doodgewoon omdat de mensen niet gevoelig daarvoor zijn. Als iemand nu zo'n entiteit ziet en hij zou die willen beschrijven in haar werkelijke vorm, dan doet ze nog het meest denken aan een spoeltje dat iets naar binnen toe loopt; een spindelvorm, die zeer snel wentelt met een aantal kleurtjes erin. Dat is dan uw kabouter, fee of natuurgeest. De mens heeft daarvan een voorstelling en weet niet hoe hij dat moet uitdrukken, dus zegt hij: Ik zie een ventje met een puntmuts, een baardje, een heel ernstig gezichtje en een bruin pakje aan. Alles wat de mens ziet is sterk associatief. Juist daardoor is hij niet in staat om het wezen van b.v. een spook te bepalen. Henri heeft eens een definitie van spook gegeven: Een spook is een nozem uit de geest. In die tijd was dat een zeer klassieke uitdrukking.

Als iemand bewust gaat spoken, dan heeft hij de een of andere reden om in de wereld agressief te zijn. Die agressie op zich is dan bepalend voor wat hij doet, niet zijn vorm of toestand. Neen, wat hij van binnen is, zijn gevoelswereld, zijn besefswereld, die zijn bepalend.

Dat zo'n spook op een ander terrein misschien een hoog-bewustzijn kan bezitten, wil er bij de meeste mensen niet in. En toch is dat waar. Er zijn ook bij u wel mensen, die overigens zeer hoogstaand zijn, maar die de een of andere kleine tic hebben. Dat kan bij een geest ook het geval zijn.

Als wij ons dus vanuit een menselijk standpunt bezighouden met de werelden van de geest, dan moeten we zeggen: wij kunnen het eigenlijk niet bepalen. De geest is gewoon een besef. Wat dat besef precies behelst, dat weten we niet, ook als we met delen daarvan in contact komen. Het is dan ook duidelijk, dat zelfs termen als Zomerland en al die andere sferen die zo mooi worden aangeduid in feite meer op de mens slaan dan op het bestaan van de geest. Want voor de geest is het geen kwestie van ingedeelde werelden, maar van een anders beleven van eigen bestaan. Die verandering kun je voor een mens dan als sfeer uitdrukken, want hij weet toch niet beter. Het is niet een nieuwe wereld. Het is alleen een anders beleven van dat wat tot nu toe je wereld heeft uitgemaakt, eventueel gepaard gaand natuurlijk met een uitbreiding van signalen, die je ontvangt en daardoor een verrijking van je persoonlijkheid en je besef van het bestaan.

Een duistere wereld is precies hetzelfde. De mensen maken er altijd een soort hel van. Ik kan mij een modern mens voorstellen die aan de hel denkt. Deze denkt aan huizen met een stadsverwarming die je niet kunt af-

zetten, deuren die niet opengaan, ramen die een klein beetje opengaan en buiten voortdurend snelverkeer van zware vrachtwagens. Dit is een voorstelling die je kunt koesteren, maar de beslotenheid is iets wat uit jezelf voortkomt, niet uit de anderen. Je contact met de wereld die wordt zeker **niet bepaald** door de wereld, maar door jezelf. En als je tegen jezelf zegt: Die vrachtwagens zijn er niet meer, dan zijn ze er niet meer. Als je zegt: Het is niet warm maar koud, dan zit je een ogenblik later te bibberen van kou. Alle werelden die in de geest bestaan zijn gedachtenwerelden.

Denken betekent: het onmogelijke mogelijk maken, al is het maar in je voorstelling ervan. Dat geldt nu precies voor onze wereld. Er is niets onmogelijk. Alles kan, indien het maar voorstelbaar is. Ons voorstellingsvermogen is de enige grens die in onze wereld getrokken kan worden. Onze angsten, begeerten en voorkeuren zijn bepalend voor datgene wat wij in die wereld bij voorkeur zoeken en dus als een werkelijkheid ondergaan.

Is er dan geen God? Er is ongetwijfeld een God. Er is een kracht, die in alle dingen doorklinkt. Er is iets waaruit we voelen te bestaan. Er is zelfs een wisselwerking in ons denken mogelijk met die Kracht. Daarom zeggen we: Er is een God.

Is er ook een duivel? Ik geloof niet, dat er een duivel is in die zin, dat er een afzonderlijke heerser is die strijdt tegen een God van licht. Er is wel iets wat wij vrezen: er is een compleet gedachtenbeeld dat wij hebben opgebouwd uit alles wat wij verderfelijk en slecht noemen en dat noemen we de duivel. Dan is de duivel in feite een complex van datgene wat wij in anderen verwerpen of in onszelf vrezen. Als zodanig is hij een realiteit.

Een hemel kan bestaan. Een hemel is een wijze van bestaan beseffen. Dan is ook een hel mogelijk, want deze berust op hetzelfde.

Het is mogelijk om tienduizenden werelden achtereenvolgens te betreden. Als wij ze ons kunnen voorstellen, is dat mogelijk. Wij kunnen zeggen: Het gehele bestaan is één enkele eenheid; ook dit is juist. Wij zijn het die de wereld bepalen, niet de wereld die ons bepaalt. Zolang wij aan de wereld een bepaald gezag toekennen (een geweld misschien of een macht over ons) worden wij door die wereld beheerst. Op het ogenblik, dat wij beseffen dat onze wereld alleen kan bestaan krachtens onze erkenning en er enige zelfbeheersing voor ons mogelijk is, kunnen wij onze wereld aanpassen aan onze behoefte, aan ons denken en ons leven.

Tussen spook en bewuste geest liggen heel veel complexen. Het zijn onze eigenaardige gespletenheden, neurosen, die onze sferen en werelden bepalen. Het is onze vlucht voor de werkelijkheid, als zodanig innerlijk beleefd, die ons met de werkelijkheid confronteert. Het is onze aanvaarding van de werkelijkheid, die het ons mogelijk maakt delen uit die werkelijkheid weg te vagen.

Het bestaan van een geest is eenvoudig het bestaan van een denkvermogen, dat geen lichaam heeft zoals u het kent en zelfs niet ruimtelijk kan worden beperkt. Het is gewoon een toestand, die overal en te allen tijde kan opduiken en dan existeert als een ik-heid, een wereld beleeft en alles wat er in die wereld bestaat registreert om vervolgens weer te verdwijnen en elders op te duiken.

Het klinkt voor een mens wat wonderlijk, maar in de lucht is veel electriciteit. Soms komt er onweer. De wrijving zet de electriciteit om in een lading die te sterk negatief of positief is ten aanzien van de aarde en bliksemschichten schieten eruit. Is die kracht nieuw ontstaan? Neen, ze was er reeds. Maar die kracht is door het verloop van de wolken tot een spanning geworden.

Misschien zijn wij niets anders dan wolken die drijven in een oneindige zee van energie. En als wij in contacten met elkaar of met het bestaan voldoende wrijving of wisselwerking tonen, dan ontstaat er bij ons een la-

ding, die positief of negatief kan zijn. De mensen zeggen: De bliksem slaat in van boven. Dat is niet waar. Ze kan ook uit de aarde naar boven slaan. Zo zijn wij eigenlijk het besef, dat kan opgaan naar God en gelijktijdig het besef, dat vanuit God de wereld bereikt. Wij zijn voor onszelf in feite de oorzaak van ons bestaan, ook als wij weten dat de Kracht, die ons als oorzaak heeft geschapen waarschijnlijk buiten ons ligt en tevens ergens in ons aanwezig moet zijn, anders zouden wij er niet zijn.

Bewustwording als geest betekent dan dat je begrijpt hoe betrekkelijk de dingen zijn. Het is het vermogen verwerven om andere tijden of andere plaatsen te gaan beleven, om de gefixeerdheid van een bepaalde wereld te ontkennen, om mogelijkheden te zien al is het maar van een reïncarnatie waardoor je kunt zeggen: Nu ben ik totaal anders.

Het wezen van de bewustwording is het wezen van de verandering in het "ik" waardoor op den duur het onveranderlijk werkelijke binnen dit "ik" steeds meer kan worden weerkaatst.

Wat wij vandaag hebben willen doen, is niet alleen iets vertellen over Schaduwland, Zomerland en de duistere sferen, zoals degene die dit onderwerp opgaf oorspronkelijk stelde. Want als je het onderwerp zo stelt als wij hebben gedaan, dan gaat het eigenlijk om de veranderingen van het bewustzijn en de daarmee gepaard gaande veranderingen - althans voor het "ik" - van de wereld waarin het bestaat. Ik meen, dat dat voor een ieder, ook na de dood, van groot belang is te beseffen.

De manier waarop ik mijn wereld beleef, is bepalend voor de betekenis welke die wereld voor mij heeft. Ik kan mijn wereld niet anders zien dan vanuit mijzelf. Mijn werkelijkheid wordt dus voor een groot gedeelte bepaald door mijn denken. Dit geldt zelfs op aarde waar wij ook nog te maken hebben met materie en met feiten die niet zo snel kunnen worden veranderd, al kan de kracht van de geest op den duur alles beheersen. Het is je denken dat je uiterlijk beheerst. Dat kun je zelfs zien aan de verzorger van zeehonden. Die gaat er op den duur net zo mistroostig uitzien als de dieren die hij verzorgt, want hij is er voortdurend mee bezig. En het meisje, dat altijd de roofdieren verzorgt, wordt vanzelf kattig. Dat kan niet anders. Men gaat dingen overnemen van datgene waarop men zich richt.

Ik probeer u duidelijk te maken dat het denken zelfs invloed heeft op uw vorm. Het zijn misschien maar kleine veranderingen, maar ze zijn toch kenteke-nend. Gaat u maar eens kijken naar mensen, die een bepaald beroep uitoefenen. Als je mensen hebt die 20 of 40 jaar hetzelfde beroep hebben uitgeoefend en zich werkelijk daaraan gewijd hebben met inzet van hun gehele persoonlijkheid, dan kun je dat zo aflezen: Deze is een schilder, die is politicus, gene is rooms-katholiek, die ander is protestant. De manier van denken heeft zelfs hun verschijningsvorm t.a.v. de wereld gewijzigd. Zij projecteren anders. En als dat op uw wereld in de materie al bestaat, dan moet het duidelijk zijn, dat het in de wereld van de geest in veel grotere mate het geval is. Daar is geen trage materie die zich in de loop van weken, maanden of misschien zelfs jaren hergroepeert volgens een bestaand beeld. Dan moet het ook duidelijk zijn dat je niet spreekt over één wereld in de geest. Je kunt zeggen Schaduwland, Nevelland, natuurlijk. Je kunt je bezighouden met de toestand, maar is het in feite niet de verwarring van de mens, die wordt uitgebeeld door de nevel waarover we spreken? Het is de verwardheid, het onvermogen om zelf een toestand waar te nemen en die te aanvaarden waardoor je in de nevel verkeert.

Leven in een diepe duistere sfeer vol haat en afgunst over desnoods alleen maar het gevoel van zelfvernietigingsdrang is niets anders dan een toestand, die ontstaat door de wijze waarop je zelf bent en kijkt naar al het bestaande.

De demon, die de mens wil vernietigen, ziet alleen het lelijke in de mens en is dus voor zichzelf gerechtvaardigd, want hij wil of kan het goede niet zien.

De engel ziet alleen het goede in de mens en wil dit beschermen. Daardoor is hij voor een groot gedeelte blind voor het kwaad waardoor de ander wordt aangetrokken.

Wij bepalen onze eigen harmonie. Wij bepalen onze eigen wereld. Wij bepalen de gestalte waarin we optreden. Wij bepalen de herinneringen die we uitstralen. Wij hebben allemaal onze voorkeuren.

Als u met een helderziende spreekt, dan zult u vaak horen dat mensen zich manifesteren als b.v. 30-jarigen, terwijl ze toch op 70-jarige leeftijd zijn overleden. Dat was het voorkeursbeeld, de liefste herinnering van het "ik". Dat wordt uitgestraald en dat is de gestalte die wordt waargenomen. Als ik mij vertoon in een witte soepjurk in de ogen van anderen (het is precies zo gezegd, ik citeer alleen maar), dan zien ze geen soepjurk, maar ze zien mijn besef van uitstraling, van een mate van alomvattendheid die zelfs in een beperkte wereldvoorstelling kan worden gehandhaafd. Dat zijn de feiten. Wanneer u leeft, moet u zelf proberen door uw gedachten uw wereld te bepalen. Is dat niet een logische conclusie?

Als al datgene wat ik heb gesteld voor u ook maar enigszins aanvaardbaar is, wordt het dan geen tijd dat u zelf nagaat hoe u uw wereld ziet, waar u naar kijkt, wat u uitstraalt in de wereld? Dan kunt u zelfs hier op aarde reeds beleven hoezeer een sfeer wordt bepaald door uzelf, hoe u zelf eigenlijk uw relatie met de wereld in grote mate creëert dan een mens normaal door geloof doet. Hij geeft liever de schuld aan een ander. En dan zult u misschien de gewoonte krijgen om harmonie te zoeken waar u maar kunt. Dat betekent, dat u dan in Nevelland niet lang hoeft rond te dolen, want u zoekt harmonie. Het eerste contact met welke persoonlijkheid dan ook is als het wegtrekken van de nevel: het beseffen van het bestaan op een nieuwe manier.

Zonerland is een voorbijgaande fase. Misschien een ogenblik in rust en vreugde te zijn opgenomen en gelijktijdig toch niet meer bepalend, want het "ik" voelt: ik kan mij veranderen, ik kan mij anders instellen. Door mijzelf te veranderen, door mijn respons op de kosmos rond mij wordt mijn wereld bevredigend voller.

Tussen spook en bewuste geest ligt de wereld van het ontwaken tot de werkelijkheid. Het ontwaken tot de werkelijkheid die je bent, de vrijheid die je innerlijk bezit, je vernogen om zelf te bepalen wat uit het geheel van mogelijkheden in de kosmos, van het totaal voorstelbare in de kosmos voor jou waar wordt en wat niet. Zeker, het andere is nooit gelijk. Je zult altijd moeten zoeken naar een mogelijkheid om daarmee opnieuw harmonie te vinden, om alle beelden die op je afkomen te verwerken zodat ze ook passen in je bestaan. Als je dat proces volbrengt, eindig je als een bewuste geest, die alle werelden kan betreden, die de wereld van de materie kan delen met de mensen en de wereld van het duister met geesten die daar vertoeven, zonder ooit zijn innerlijke vrede en geluk, zijn contact met het totaal te verliezen. Dan vind je de waarheid waarvan wij allen deel zijn. De waarheid die wij zelf maken door ons besef van de wereld waarin wij moeten leven. Wij vinden de werkelijkheid waarin wij door ons besef de wereld en ook onszelf kunnen veranderen, onszelf verrijkend, zodat wat eens belangrijk was geen rol meer speelt.

Dan vinden wij de wereld van de vrijheid, niet omdat onze mogelijkheden misschien in God onbeperkt zijn, maar omdat ze voor ons onoverzienbaar groot zijn, zodat we voortdurend kunnen beleven, voortdurend in onszelf nieuwe rijkdommen kunnen vinden van ontdekking, van besef, van emotie zelfs of van kennis. Wij allemaal, geest en stof, wij leven tussen een wereld van spoken en een wereld van bewuste geest. Wijzelf zijn het die bepalen wat onze volgende belevingen zullen zijn. Ik kan u ten slotte alleen nog dit zeggen:

De grote waarheid, die ik u heb voorgelegd, bestaat ook voor u. Ik hoop, dat u dit daarom niet als een aantal wetenswaardigheden beschouwt, maar dat u zelf zoekt naar dat punt waarvan u zegt: Dat kan ik aanvaarden, daarmee kan ik werken.